

GİRESUN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANA BİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI
DERS İÇERİKLERİ

I.YARIYIL SEÇMELİ DERSLER

TDE 501 Klâsik Osmanlı Türkçesi Metinleri I

Klasik Osmanlı Türkçesi grameri, Osmanlı Türkçesindeki Arapça ve Farsça unsurlar ve örnek metinlerle uygulamaları matbu eserler üzerinden metin şerhi ile birlikte anlatılacaktır.

TDE 503 Eski Türk Edebiyatında Nazım I

Bu derste Eski Türk Edebiyatının kendine özgü olan sanat, edebiyat ve şiir anlayışını tespitte çalışılmakta ve buradan hareketle klasik edebiyatımızın estetiğine ait kavramlar tahlil edilmektedir. Dönemlerinin önemli şahsiyetleri ve eserlerinin tanıtılması ve bazı örnek metinlerin işlenmesi ile birlikte yürütülen derslerde akıl, güzellik, taklit, yaratma, ontoloji kavramları incelenmektedir.

TDE 505 Eski Türk Edebiyatında Şekil ve Türler I

Klasik Türk Edebiyatının barındırdığı tezkire, şerhler, tarihi eserler, seyahatnameler, dini ve ilmi eserler bu dersin konularını teşkil etmektedir.

TDE 507 Eski Türk Edebiyatında Mensur Eserler I

Eski Türk Edebiyatında şiirin dışında nesirle yazılmış pek çok eser de mevcuttur. Bu eserler gerek mevzuları gerekse üslupları itibariyle eski kültürümüzü, edebiyatımızı ve sanatımızı anlatması bakımından önemlidir. Bu eserlerin dilini, şiir dilinden farklı olarak incelemek gerekir. Bu derste nesir eserlerinin dili (sade, süslü, karışık), yapısı, çeşitleri (tarih, tezkire, tasavvuf, din konulu eserler) ve özellikleri ile ilgili bilgiler verilmektedir.

TDE 509 Eski Türk Edebiyatı Araştırma Yöntemleri I

Tenkitli metin kurma metotları, Eski Türk Edebiyatının başlıca kaynakları, kaynakları kullanma, kütüphane araştırması, metin tamiri teknikleri ve uygulamaları.

TDE 511 Eski Türk Edebiyatının Kaynakları I

Eski Türk edebiyatına kaynaklık eden inançlar, tasavvuf ve tasavvufi kavramlar, dinî tarihî efsanevî kişiler, kavimler, ülkeler ve şehirler, içtimai hayat, sevgi ve aşk, tabiat ve kozmik âlem, hayvanlar, ağaç ve meyveler, bayram ve törenlerin şiir ve düzyazı eserlerde kullanılması ve bu kullanımların örnek metinlerle incelenmesi.

TDE 513 Metin Tamiri I

Klâsik Türk Edebiyatının mahsullerinden bize ulaşan yazma eserlerde zaman içinde bazı yıpranmalar ve tahribat neticesinde meydana gelen eksikliklerin giderilme yolları, restorasyon prensipleri hakkında bilgiler verilmektedir. Metinlerdeki eksik bölümler vezin, semantik açı, başka nüshaların kontrolü gibi çeşitli yollarla tamamlanmaya çalışılır. Böylece eserin sanatçısının kaleminden çıkması muhtemel en doğru şekilde tamiri sağlanır.

TDE 515 Divan Edebiyatında Mazmunlar ve Mefhumlar I

Bu derste Eski Türk Edebiyatının kendine özgü olan sanat, edebiyat ve şiir anlayışı, mazmunlar ve mefhumlar vasıtasıyla açıklanmaya çalışılacaktır.

TDE 517 Eski Türk Edebiyatında Kültür Meseleleri I

Eski Türk Edebiyatının kaynaklarından biri de hiç şüphesiz yaşanılan toplumun kültürü olmuştur. Klasik edebiyatımızda gerek şiir gerekse nesirle yazılmış eserlerde, şair ve yazarlar toplumun inanışlarını, geleneklerini, yaşam biçimlerini doğrudan ya da dolaylı olarak yansıtmışlardır. Bunların neler olduğu “seyahatnâme” ve “tabirname” gibi değişik türde yazılmış eserler ve özellikle çeşitli “şerh”lerden yararlanılarak incelenmektedir.

TDE 519 Edebî Sanatlar I

Edebî sanatların Klasik Türk Edebiyatı sahasındaki manzum ve mensur eserler üzerinde çalışmalar yapılarak tanıtılması, bu bilgi dalı ile ilgili eski ve yeni kaynak eserlerin öğretilmesi.

TDE 521 Türk Halk Edebiyatının Kaynakları

Genel olarak Türk dünyası halk edebiyatının yazılı ve sözlü kaynakları; cönkler, defterler ve mecmualar üzerinde çalışmalar. Orhun yazıtları, Divanü Lügati't Türk, Dede Korkut, Codex Cumanicus, Şecere i Terakime gibi eserlerin incelenmesi ve halk edebiyatı açısından değerlendirilmesi. Seyahatnameler ve farklı kültürlerle mensup bireylerin yapmış olduğu çalışmalar ve bildirimleri ile sözlü kaynaklardan yazıya geçirilmiş olan halk edebiyatı ürünlerinin incelenmesi. Farklı dil ve kültürlerle ait arşivlerin taranması ve bunlardan faydalanma şekilleri gösterilecektir.

TDE 523 Âşıklık Geleneği ve Türk Saz Şiiri I

Âşıklık ve âşik tarzı şiir geleneğinin kaynakları nelerdir? Geleneğin tarih içinde gelişimi nasıl olmuştur? Bugünkü durumu ve problemleri nedir? Türk dünyasında icra ortamlarında davranışları nasıldır? Geleneğe bağlı olarak meydana getirilen türler nelerdir? Türk dünyasında bu türlere verilen adlar nedir? Âşıklık geleneği üzerine yapılan çalışmalar nelerdir? Âşik kolları nasıl oluşmuştur? Anadolu sahası âşıklık geleneği ile diğer Türk halklarında ve boylarında geleneğin icrası nasıl yapılmaktadır? Derleme, tarama ve kaynakları ile mukayeseler yaptırılacaktır.

TDE 525 Dini Tasavvufî Türk Edebiyatı I

Dinî / tasavvufî terimler, semboller, mecazlar, menkıbeler, menakıbnameler, velayetnameler, ayin ve ritüeller ve bunların inceleme yolları yapılacaktır. Tasavvuf ve tarikatlerin Türk Halk edebiyatına ve yaşama tarzına tesiri nedir? Tasavvufun (Türk halk mistisizmi) kaynakları nelerdir? Tarikat kuran düşünürler kimlerdir? Anadolu sahası ile Türk dünyasında yetişmiş büyük mutasavvıflar ve bunları eserlerinin incelemeleri, tahlillerini yapmak.

TDE 527 Türk Destanları I

Destanların oluşumu ve bununla ilgili teoriler nelerdir? Türk destanlarının tarihi kaynakları nelerdir? Türk destanları üzerine yapılan bilimsel çalışmalar, derleme faaliyetleri ve yayınlanması ile ilgili problemler nelerdir? Yayınlanmış Türk destanları ve bunlar üzerine yapılan bilimsel çalışmalar nelerdir? Destanların milli kimliğin oluşmasında ve gelişmesinde rolleri nedir?

TDE 529 Mitoloji I

Mitoloji nedir? Mit ve inanç sistemleri arasındaki ilişkiler. Mitlerin diğer anlatım türleri tarafından kullanılması; mitolojik incelemelerin yapılması, diğer güzel sanatlara ilham kaynağı olması, mitolojik metinlerin tahlili ve yorumlanması; Dünyada ve Türklerde mitoloji alanında yapılan çalışmalar, mitolojinin kaynakları, mitlerin diğer anlatım türleri ile ilişkisi.

TDE 531 Halk Bilimi Araştırmaları Tarihi I

Folklor araştırmalarının başlangıç sebebi ve gerekleri nelerdir? Folklor araştırmalarında siyasi güçlerin etkisi nedir? Siyasal birliklerin folklor ürünlerini kullanma şekilleri nelerdir. Batıda ve bizde folklor çalışmalarının tarihî gelişimi içinde folklor teorilerinin ve uygulama metodlarının tanıtılması ve tahlil edilmesi. Batıda ve bizde belli başlı folklor derlemeleri, koleksiyonlar.

TDE 533 Masal Araştırmaları I

Masallar üzerine dünyada yapılan derleme ve tasnifleme çalışmaları ile dünya edebiyatından masallar  rneleriyle incelenecek. Masalların menşei hakkında (Parçalanan mitler teorisi, Hint Kaynağı, Güneş Teorisi, Rüya. vb.) ileri sürülen teoriler ve bu teorilerin kullandığı teknikler hakkında bilgi verilecektir. Masal çalışmalarında kullanılan yöntemlerle (Tarihi Coğrafi Fin metodu, Metin Onarımı, Psikolojik Kuram, Prop Metodu.. vb.) masal tahlilleri yapılacaktır.

TDE 535 Geçiş Dönemleri I

Türklerin sosyo kültürel hayatı bağlamında (düğün – doğum –  l m vb. gibi) geçiş dönemlerinin temel kavramları. Türklerde doğum gelenekleri. Doğum  ncesi adet ve uygulamaları. Türklerde ocuk. Türklerde evlilik. Eř seçimi, evlilik eşitleri, kız isteme ve d n rc l k, nişanlılık dönemi, düğün merasimi, düğünlerde yapılan uygulamalar ve ritüeller, eğlenceler. Doğum ve düğün döneminin başlangıcı, bitişi, öncesi ve sonrasıyla ritüelleri. Türklerde doğum ve düğün geçiş dönemlerine ait yapılan alışmalar. Yazılı ve sözlü kaynak taramaları, yapısal, işlevsel değişme ve sürekliliklerinin değerlendirilmesi ve bunları diğer Türk toplulukları ve akraba / komşu kültürlerle mukayesesi çalışmaları yapılacaktır.

TDE 537 Mukayeseli Türk Halk Edebiyatı I

Türk dünyası coğrafya ve halkları hakkında yapılan halk edebiyatı konulu alışmalar. Halk edebiyatı nesir ve nazım türleri ile bunlar arasında yapılan mukayeseli alışmalar. Halk edebiyatı türleri üzerinde yapılan derleme, tasnif ve tahlil alışmaları. Halk edebiyatı ürünlerinin mukayese yöntem ve teknikleri. Halk edebiyatı türleri mukayesesinde karşılaşılan problemler

TDE 539 Tanzimat'tan Günümüze Edebiyat Tarihiliğimiz

Tezkirecilik sonrası modern Türk Edebiyatında yapılan ilk edebiyat tarihi çalışmalarından günümüze gelinceye kadar bu konuda yapılmış olan çalışmaları tanımak ve genel olarak Türk Edebiyat tarihçiliğinin sorunlarını araştırmak, edebiyat tarihçiliği ile ilgili metinleri anlamak bu dersin içeriğini oluşturur.

TDE 541 Türk Edebiyatında Tenkit

Tanzimat sonrası Türk Edebiyatında tenkit türünün gelişimi, genel olarak tenkit kavramı ve edebiyatımızdaki algılanma şekli, Türk Edebiyatındaki tenkit anlayışının doğurduğu sonuçlar ve Türk Edebiyatında belli başlı tenkit metinlerinin incelenmesi bu dersin içeriğini oluşturur.

TDE 543 Yeni Türk Edebiyatı Metin İncelemeleri

Tanzimat'tan sonraki edebiyatımızda görülen dönemlerin özelliklerini bünyesinde bulunduran belli başlı edebi metinlerin incelenmesi, yorumlanması, edebiyatımıza etkisinin araştırılması, bu dersin içeriğini oluşturur.

TDE 545 şiir Sanatı

şiir türünün şekil ve içerik olarak incelenmesi, şiir türünün unsurlarının araştırılması ve bu konuda yazılmış yerli ve yabancı kaynakların incelenmesi, Dünya ve Türk edebiyatlarından belli başlı poetika metinlerinin incelenmesi bu dersin içeriğini oluşturur.

TDE 547 Tanzimat Sonrası Türk şiiri

Tanzimat Dönemi'yle birlikte şiirin gelişimi, bu dönemden sonra şiirde görülen şekil ve içerik değişiminin kavranması, yeni anlayışlar, arayışlar ve poetik yaklaşımlar bu dersin içeriğini oluşturur.

TDE 549 1950 Sonrası Türk şiiri

1950 sonrası Türk şiirindeki belli başlı şairler, dönemler, gruplar, şiirdeki gelişmeler, yeni arayışlar, eğilimler ve günümüz şiirinin anlaşılması, sorunlarının ve özelliklerinin kavratılması bu dersin içeriğini oluşturur.

TDE 551 XI. Yüzyıl Türk Şiiri

Karahanlılar Devleti ve bu devletin Türk dili ve edebiyatının gelişmesindeki rolü ve XI. yüzyılda Karahanlı Türkçesinin önemli eserleri arasında olan Dîvânu Lügâti't Türk'teki şiirleri incelemek, bu dersin ana konusudur.

TDE 553 Eski Uygur Türkçesi Metinleri

Bu dersin ana konusu, VIII. yüzyılda Orta Asya ovalarından göç edip, güney doğu Tarım bölgesinde büyük bir medeniyet kuran Uygurların zengin edebi verimleri arasında yer alan Uygur metnlerinin yazı çevrimini yapmak ve onları ses ve yapı bakımından incelemektir.

TDE 555 Orhon Türkçesi Metinleri

Eski Türk dilinden (VIII – XI. yüzyıllara ait) çeşitli metinler okunur. Türk dilinin gramer özelliklerinin, bu metinlerde nasıl olduğu incelenir ve bugünkü gramer şekilleriyle karşılaştırılır.

TDE 557 Ağız Araştırmaları

Ağız araştırmaları konusunda temel bilgiler (ağız terimi, ağız bölgeleri, ağız malzemelerinin derlenmesi, incelenmesi; diğer ağızlar, şiveler ve lehçelerle mukayese), Anadolu ve Rumeli ağızları üzerinde yapılmış çalışmalar ve yayınların gözden geçirilmesi. Örnek bir ağız bölgesine ait metinler üzerinde inceleme çalışmaları.

TDE 559 Karahanlı-Harezmi Türkçesi Metinleri

Karahanlı-Harezmi Türkçesi üzerine yapılan belli başlı bilimsel çalışmalar hakkında bilgi verilir. Karahanlı-Harezmi Türkçesinden (XI – XV. Yüzyıllar) çeşitli metinler okunur. Türk dilinin gramer özelliklerinin bu metinlerde nasıl olduğu incelenir ve bugünkü Türk lehçeleri gramer şekilleriyle karşılaştırılır.

TDE 561 Batı Grubu Türk Lehçeleri

Türkmen ve Azerbaycan Türkleri hakkında bilgi, bu lehçelerin Türk dili içindeki yeri, lehçelerin dil özelliklerinin örnek edebî metinlerde gösterilmesi, metinlerin Türkiye Türkçesine aktarılması.

TDE 563 Tarihî Türk Lehçeleri Üzerine Karşılaştırmalı İncelemeler

Köktürkçenin başlıca ses ve şekil özellikleri. Uygur Türkçesinin başlıca ses ve şekil özellikleri. Karahanlı Türkçesinin başlıca ses ve şekil özellikleri. Harezmi Türkçesinin başlıca ses ve şekil özellikleri. Çağatay Türkçesinin başlıca ses ve şekil özellikleri. Kıpçak Türkçesinin başlıca ses ve şekil özellikleri. Çeşitli metinler üzerinde karşılaştırmalı gramer çalışmaları.

TDE 565 Cümle Bilgisi ve Cümle Tahlilleri

Cümlenin ögeleri, cümlenin temel ögeleri, cümlenin yardımcı ögeleri, kelime grupları, cümle çeşitleri, yapısına göre cümleler, yüklem türüne göre cümleler, yüklem yerine göre cümleler, anlamına göre cümleler, cümle tahlili uygulamaları.

II. YARIYIL SEÇMELİ DERSLER

TDE 500 Edebiyat Metodolojisi

Edebiyat nedir? Bir edebî eser nasıl vücuda gelir? Edebiyat araştırmacısı bir edebî ürünü incelerken eseri nasıl ele almalı ve nelere dikkat etmelidir? Edebiyatın, edebiyatçının, edebiyat tarihçisinin toplumdaki yeri nedir? Edebiyatın yardımcı bilim dalları nelerdir? Edebiyat kaynakları nasıl belirlenir ve nasıl incelenir? Edebiyatın diğer ilimlerle olan ilişkileri nelerdir? Yukarıdaki sorulara cevap aranmaya çalışılacaktır.

TDE 502 Klâsik Osmanlı Türkçesi Metinleri II

Klâsik Osmanlı Türkçesi grameri, elyazması kitaplardan seçilecek metinlerle Osmanlı Türkçesindeki Arapça ve Farsça unsurlar anlatılacak, gramerle birlikte metin şerhi yapılacaktır.

TDE 504 Eski Türk Edebiyatında Nazım II

Bu derste Eski Türk Edebiyatının kendine özgü olan sanat, edebiyat ve şiir anlayışını tespitte çalışılmakta ve buradan hareketle klasik edebiyatımızın estetiğine ait kavramlar tahlil edilmektedir. Dönemlerinin önemli şahsiyetleri ve eserlerinin tanıtılması ve bazı örnek metinlerin işlenmesi ile birlikte yürütülen derslerde akıl, güzellik, taklit, yaratma, ontoloji kavramları incelenmektedir.

TDE 506 Eski Türk Edebiyatında Mensur Eserler II

Eski Türk Edebiyatında şiirin dışında nesirle yazılmış pek çok eser de mevcuttur. Bu eserler gerek mevzuları gerekse üslupları itibariyle eski kültürümüzü, edebiyatımızı ve sanatımızı anlatması bakımından önemlidir. Bu eserlerin dilini, şiir dilinden farklı olarak incelemek gerekir. Bu derste kahramanlık konulu mensur eserlerin, resmi ve özel yazışmaların dili, yapısı, çeşitleri ve özellikleri ile ilgili bilgiler verilmektedir.

TDE 508 Eski Türk Edebiyatında Şekil ve Türler II

Klasik Türk Edebiyatının barındırdığı tezkire, şerhler, tarihi eserler, seyahatnameler, dini ve ilmi eserler bu dersin konularını teşkil etmektedir.

TDE 510 Eski Türk Edebiyatı Araştırma Yöntemleri II

Tenkitleli metin kurma metotları, Türk ve dünya edebiyatlarında bununla ilgili çalışmaların kısa tarihi, kaynakları kullanmada karşılaşılan başlıca güçlükler ve bunları aşma yolları, kütüphane araştırması, metin tamiri teknikleri ve yöntemleri.

TDE 512 Eski Türk Edebiyatının Kaynakları II

Eski Türk edebiyatına kaynaklık eden inançlar, tasavvuf ve tasavvufî kavramlar, dinî tarihî efsanevî kişiler, kavimler, ülkeler ve şehirler, içtimai hayat, sevgi ve aşk, tabiat ve kozmik âlem, hayvanlar, ağaç ve meyveler, bayram ve törenlerin şiir ve düzyazı eserlerde kullanılması ve bu kullanımların örnek metinlerle incelenmesi.

TDE 514 Metin Tamiri II

Klasik Türk Edebiyatının mahsullerinden bize ulaşan yazma eserlerde zaman içinde bazı yıpranmalar ve tahribat neticesinde meydana gelen eksikliklerin giderilme yolları, restorasyon prensipleri hakkında bilgiler verilmektedir. Metinlerdeki eksik bölümler vezin, semantik açı, başka nüshaların kontrolü gibi çeşitli yollarla tamamlanmaya çalışılır. Böylece eserin sanatçısının kaleminden çıkması muhtemel en doğru şekilde tamiri sağlanır.

TDE 516 Divan Edebiyatında Mazmun ve Mefhumlar II

Bu derste Eski Türk Edebiyatının kendine özgü olan sanat, edebiyat ve şiir anlayışı mazmunlar ve mefhumlar vasıtasıyla açıklanmaya çalışılacaktır.

TDE 518 Eski Türk Edebiyatında Kültür Meseleleri I

Eski Türk Edebiyatının kaynaklarından biri de hiç şüphesiz yaşanılan toplumun kültürü olmuştur. Klasik Edebiyatımızda gerek şiir gerekse nesirle yazılmış eserlerde, şair ve yazarlar toplumun inanışlarını, geleneklerini, yaşam biçimlerini doğrudan ya da dolaylı olarak yansıtmışlardır. Bunların neler olduğu “seyahatnâme” ve “tabirname” gibi değişik türde yazılmış eserler ve özellikle çeşitli “şerh”lerden yararlanılarak incelenmektedir.

TDE 520 Edebî Sanatlar II

Edebî sanatların Klasik Türk Edebiyatı sahasındaki manzum ve mensur eserler üzerinde çalışmalar yapılarak tanıtılması, bu bilgi dalı ile ilgili eski ve yeni kaynak eserlerin öğretilmesi.

TDE 522 Halkbilimi Derleme ve İnceleme Yöntemleri

Saha araştırma yöntemleri üzerinde çalışmalar, anket, gözlem, mülakat yöntemlerinin ele alınması. Sahaya çıkmadan önce, sahada ve saha dönüşünde yapılacak işlemler. Uluslararası araştırma teknikleri üzerine çalışmalar. Tarihi coğrafi Fin Metodu, Problem Metodu gibi yöntemler üzerinde araştırmalar ve incelemeler.

TDE 524 Âşıklık Geleneği ve Türk Saz Şiiri II

Âşık tarzı hikâye anlatma geleneğinin tanıtılması, örnekleriyle değerlendirilmesi. Âşık tarzı hikâyeciliğin menşei. Âşıkların hayatı etrafında oluşan hikâyeler. Âşıklık geleneği içinde anlatıma dayalı diğer türler. Türk dünyasında âşıklık geleneği içinde anlatıma dayalı türlerin adlandırılması. Âşık hikâyeleri üzerine yapılan çalışmalar.

TDE 526 Dinî-Tasavvufî Türk Edebiyatı II

Tasavvuf ve tarikatların tesiriyle oluşan edebî ürünlerin tanıtılması ve tahlili. Gazavatnameler, menakıpnameler, velâyetnameler. Tarihi şahsiyetlerin efsanevi şahsiyetler haline getirilmesi. Batınî hareketlerin siyasallaşması ile ötekileşmelerin başlaması, sebep-sonuç ilişkisi. Tarikatların yayılma alanları. Tarikatların bölünme ve başkalaşma nedenleri ve bunun neticesinde toplumsal değişkenliklerin irdelenmesi.

TDE 528 Türk Destanları II

Destanların diğer güzel sanatlar tarafından ilham kaynağı olması veya kullanılmasının gerekçeleri nelerdir. Türk destanlarında ortak motifler nelerdir. Destanların diğer nesir türlerinden ayrılan özellikleri nelerdir? Türk destanlarını tasnifi meselesi. Yaşayan Türk destanları ve bu destanlardaki ortak konular. Eski Türk destanlarının (Ural Batır, Altun Aruk, Manas, Oğuz Kağan, Göç, Dede Korkut vd.) ve bu destanlardaki mitolojik unsurların tespit edilmesi ve incelenmesi.

TDE 530 Mitoloji II

Dünya mitolojisi ile Türk mitolojisinin birbiriyle benzerlik ve ayrılıkları. Benzer ekonomik hayat tezahürleri içinde benzer mitlerin olacağı. Düşünce ve inanca coğrafyaların etkisi. Türk Mitolojisini meydana getiren destan, efsane ve benzeri metinlerin tahlili ve yorumlanmasından ortaya çıkan metod problemleri.

TDE 532 Şölen, Şenlik ve Festivaller

Şölenler ve şenliklerdeki ritüllerin dinî ve din dışı muhteva özellikleri yapıları ve Türk sosyo-kültürel yapısındaki işlevleri. Şölen, şenlik ve festivallerin günümüzdeki problemleri. Sosyal ve kültürel etkinliklerin ekonomiye ve halkın görgüsünü geliştirmesine katkısı.

TDE 534 Halk Bilimi Araştırmaları Tarihi II

Halk bilimi çalışmalarının başlangıcı meselesi ve dünyada yapılan ilk halkbilim çalışmalarının ruhu ile geçmişte belli bir sistem dahilinde olmayan halk bilimi unsurlarından faydalanma yolları. Türk Halkbilimi çalışmalarının XIX ve XX. yüzyıllardaki kaynakları ve durumunun tespiti ve tahlili.

TDE 536 Masal Araştırmaları II

Dünyada yapılan ilk masal çalışmaları. Masal araştırmalarının gerekçeleri ve elde edilen sonuçların kullanılması. Türk coğrafyasındaki masallar üzerine yapılan araştırmalar, bu araştırmalara konu olan masalların, işlevleri, incelenme yöntemleri. Türkiye’de yapılan masal çalışmaları. Türk masalları üzerine yapılan katalog, tip ve motif çalışmaları.

TDE 538 Geçiş Dönemleri II

Türklerde ölüm. Ölüm öncesi ve sonrasıyla bağlantılı inanç ve uygulamalar. Ağıt söyleme ve ölü aşı verme geleneği. Ruh ve öte âlem ile ilgili inanmalar. Türklerde ölüm konusunda yapılan çalışmalar ve bunların değerlendirilmesi. Yazılı ve sözlü kaynak taramaları, yapısal, işlevsel değişme ve sürekliliklerinin değerlendirilmesi ve bunları diğer Türk toplulukları ve akraba / komşu kültürlerle mukayesesi çalışmaları yapılacaktır.

TDE 540 Mukayeseli Türk Halk Edebiyatı II

Türk dünyasında anonim edebiyat ürünleri. Bu ürünlerin adlandırılması ve temalarının birbiriyle mukayesesi. Anlatım esasına dayalı ürünlerin törenlerle ilişkisi. Anlatım esasına dayalı nazım ve nesir türleri. Anlatım esasına dayalı nazım türlerinin İslam öncesi din ve kültürel hayat ile ilişkisi. Köylü, hayvancı ve şehirli Türk toplumlarında benzetme unsurları ve bunun şiir ve edebiyata aksettirilişi.

TDE 542 Yeni Türk Edebiyatında Dönemler

Edebiyat tarihçiliğinde yapılan devir nesil anlayış ayrımlarının tartışılması, Tanzimat’tan sonra ortaya çıkan Türk edebiyatında dönemler ve nesiller, bu konularla ilgili edebiyat tarihlerinde görülen adlandırmaların tartışılması bu dersin içeriğini oluşturur

TDE 544 Yeni Türk Edebiyatı Araştırmaları

Genel olarak edebiyat araştırmalarının yöntem ve teknikleri, Yeni Türk Edebiyatının belli başlı kaynaklarının tanıtımı, bu kaynaklara ulaşma ve bu kaynaklardan istifade etme yöntemleri, Osmanlıca Türkçesiyle yazılmış kitap ve süreli yayınlar üzerinde çalışma yöntemleri bu dersin içeriğini oluşturur.

TDE 546 Roman Teorisi ve İncelemesi

Başlangıcından beri Batı edebiyatında ve bizde roman kavramının algılanması, roman türünün tarihi gelişimi ve genel sorunları, ilk romanların unsurları, Türk ve Batı edebiyatından ilk romanların değerlendirilmesi bu dersin içeriğini oluşturur.

TDE 548 Dış Türkler Edebiyatı

Türkiye dışında oluşturulmuş olan Türk edebiyatının ülkelere, topluluklara ve bölgelere göre incelenmesi, dış Türkler edebiyatları ile Türkiye’de oluşturulan edebiyatın ilişkisinin kavratılması bu dersin içeriğini oluşturur.

TDE 550 Yeni Türk Edebiyatında Türler

Modern Türk Edebiyatında şiir ve roman dışındaki türlerin incelenmesi, hikâye, tiyatro, mektup, anı vs. türlerinin edebiyatımızdaki yeri, belli başlı eserler ve metinler, bu metinlerin özellikleri, sorunları, bu türlerle ilgili teorik yaklaşımlar bu dersin içeriğini oluşturur.

TDE 552 Çağdaş Türk Romanı

1950 sonrası Türk romanının genel görünümü, belli başlı sanatçılar, roman eğilimleri, bu dönem romanının Türk edebiyatındaki yeri, bu dönem romanlarındaki unsurların incelenmesi, bu dönem Türk romanının dünya edebiyatları ile karşılaştırılması bu dersin içeriğini oluşturur.

TDE 554 Çağatay Türkçesi Metinleri

Bu derste esas itibariyle Türkmen Türkçesi ve edebî ürünleri anlatılacak; bununla birlikte diğer Oğuz lehçelerinden Gagavuz ve Azerbaycan Türkçeleri üzerinde dil çalışmaları yapılacak, bunlar Türkiye Türkçesiyle karşılaştırılacaktır.

TDE 556 Türkiye Türkçesi Ses Bilimi

Türkiye Türkçesinde işlemekte olan temel kurallar hakkında detaylı bilgi vermek, ses ve anlam değişmelerinin sebeplerini izah etmek ve değişmeler sonucunda ortaya çıkan durumların kavranmasını sağlamak, Türkiye Türkçesinin yapı ve işleyiş özelliklerini tanıtmak, bu işleyiş sisteminin temellerine inmek, dilin kullanımındaki hataları göstermek ve bunlardan kurtulmanın yollarını göstermek. Türkiye Türkçesinin dil bilgisi özelliklerini öğrencilere kavratmak, onların ana dil bilincini geliştirmek. Bunun yanı sıra Türkçeyi kullanmada ortaya çıkan dil yanlışlıklarının sebeplerini açıklamak ve dilimizi doğru kullanma becerilerini geliştirmek.

TDE 558 Dil Bilimi

Dil Biliminin doğuşu, gelişmesi. Dil Biliminin ana kavramları ve günümüzdeki uygulama alanları. Dil bilim okulları. Fonetik ve fonoloji. Sözdizimi. Anlam bilimi. Sözcükbilim. Sözlük bilgisi (Leksikoloji, Leksikografi). Adbilim. Lehçebilim ve Lehçebilim ışığında Türk lehçelerinin değerlendirilmesi.

TDE 560 Eski Anadolu Türkçesi

Eski Anadolu Türkçesi döneminde yazılmış mensur ve manzum eserleri yazıldığı tarihleri dikkate alarak tanıtmak. Eski ve yeni harfli sözlükleri hazırlanış özellikleri ve kelime kadrosu yönünden tanıtmak. Eski Anadolu Türkçesi konusunda yapılmış çok önemli dil çalışmaları, bunların tanıtılması, özellikleri.

TDE 562 Eski Metinlerin Türkiye Türkçesine Aktarılması

Transkripsiyon sistemleri. Arap harfli Türkçe eserleri transkripsiyon etme yolları. Eski dönem metinlerinde görülen yabancı dil öğelerinin Türkçede karşılama biçimleri ve metin üzerinde incelemeler. Eski metinleri günümüz Türkçesine aktarma yolları ve bunlarla ilgili uygulamalar.

TDE 564 Özbek Yeni Uygur Türkçesi

Türk Dünyasında konuşulan ve edebî ürünler verilen lehçeler ele alınarak gramer özelliklerini metinlerle takip etmeye çalışmak.

TDE 566 Çağdaş Türk Lehçeleri Üzerine Karşılaştırmalı İncelemeler

Ses, yapı ve cümle bilgisi gibi gramer özelliklerine göre karşılaştırmalı olarak Bugünkü Türk lehçeleri üzerine incelemelerde bulunmak ve çalışmalar yapmak.

TDE 568 Sözlük Bilimi

Türkoloji alanında kullanılan belli başlı kaynaklardan olan sözlüklerin incelenerek alan sınıflandırılması ve bunlar üzerinde uygulamalar yapılması. Bilim dallarında baş gösteren sözlük kullanma ihtiyacına göre alanın sözlüklerini tanıtmak.

II. YARIYIL ZORUNLU DERSLER

TDE 570 Bilimsel Araştırma Teknikleri ve Yayın Etiği

Bilimsel Araştırma Ve Bilimsel Araştırma Süreçleri Araştırma Yöntembilimi Konu Belirleme Problemi Tanımlama Problem Seçimi, Amaç, Önem – Sınırlılıklar, Bilimsel Araştırma Yöntemleri (Nitel Nicel Araştırmalar) (Tarama Deneme Modelleri), Bilimsel Araştırmada Kullanılan Ölçme Araçları, Bilimsel Raporlama, Kaynak Kullanma, Atıf Yayın Etiği Ve Temel İlkeleri Yayın Sürecinde Etik Dışı Davranışlar Ve Etik İhlalleri Yazarlık Hakkı Sorunları Tarafı Yayın Editöryal, Araştırma Etik Kurulları / Yayın Etiğine Aykırı Örnek İncelemeleri.

TDE 600 Seminer

Yazma kurallarını genel olarak anlatmak, bilimsel bir yazının taşıdığı şekil ve içerik özelliklerini tanıtmak, öğrencilere bir konu üzerinde gerekli malzeme toplatarak bilimsel bir yazı yazdırmak amaçlanmaktadır.

TDE 601 Uzmanlık Alan Dersi

Öğrencilere, kendi alanlarıyla ilgili çalışma konusu seçebilme, veri toplama, araştırma yöntemlerini tez çalışmasına uygulayabilme, toplanan verileri tasnif etme, değerlendirme ve metin haline getirme becerisi kazandırılmakta; tez konusuyla ilgili olarak ortaya çıkan sorunlar tartışılmakta ve tez çalışmasında öngörülen plana uygun olmayan yönler gözden geçirilerek, çelişki ve tutarsızlıklardan kurtulma alışkanlığı kazandırılmaktadır.

III. YARIYIL ZORUNLU DERSLER

TDE 601 Uzmanlık Alan Dersi

Öğrencilere, kendi alanlarıyla ilgili çalışma konusu seçebilme, veri toplama, araştırma yöntemlerini tez çalışmasına uygulayabilme, toplanan verileri tasnif etme, değerlendirme ve metin haline getirme becerisi kazandırılmakta; tez konusuyla ilgili olarak ortaya çıkan sorunlar tartışılmakta ve tez çalışmasında öngörülen plana uygun olmayan yönler gözden geçirilerek, çelişki ve tutarsızlıklardan kurtulma alışkanlığı kazandırılmaktadır.

TDE 603 Tez Çalışması

Tezin konusu ile ilgili gerekli ön hazırlığın yapılması, Konunun tespiti, Taranan kaynakların tez hocasıyla tartışılması, Tezle ilgili malzemenin öğrenci tarafından değerlendirilmesi, Tezle ilgili malzemenin bilgisayara girilmesi, Tezle ilgili malzemenin bilgisayara girilmesi, Tezle ilgili malzemenin bilgisayara girilmesi, Tezin danışman tarafından kontrol edilmesi, Tezin danışman tarafından kontrol edilmesi, Tez yazımı ve kontrolün bitirilmesi, Tez yazımı ve kontrolün bitirilmesi.

IV. YARIYIL ZORUNLU DERSLER

TDE 601 Uzmanlık Alan Dersi

Öğrencilere, kendi alanlarıyla ilgili çalışma konusu seçebilme, veri toplama, araştırma yöntemlerini tez çalışmasına uygulayabilme, toplanan verileri tasnif etme, değerlendirme ve metin haline getirme becerisi kazandırılmakta; tez konusuyla ilgili olarak ortaya çıkan sorunlar tartışılmakta ve tez çalışmasında öngörülen plana uygun olmayan yönler gözden geçirilerek, çelişki ve tutarsızlıklardan kurtulma alışkanlığı kazandırılmaktadır.

TDE 603 Tez Çalışması

Tezin konusu ile ilgili gerekli ön hazırlığın yapılması, Konunun tespiti, Taranan kaynakların tez hocasıyla tartışılması, Tezle ilgili malzemenin öğrenci tarafından değerlendirilmesi, Tezle ilgili malzemenin bilgisayara girilmesi, Tezle ilgili malzemenin bilgisayara girilmesi, Tezle ilgili malzemenin bilgisayara girilmesi, Tezin danışman tarafından kontrol edilmesi, Tezin danışman tarafından kontrol edilmesi, Tez yazımı ve kontrolün bitirilmesi, Tez yazımı ve kontrolün bitirilmesi.